

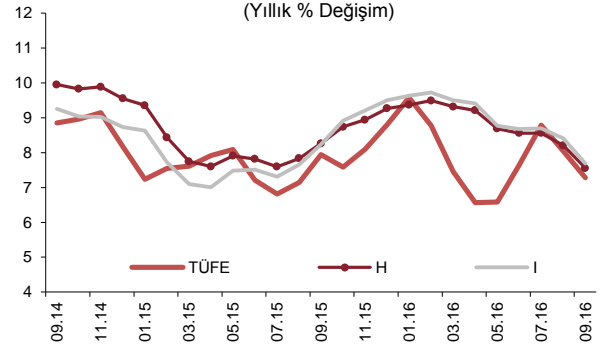
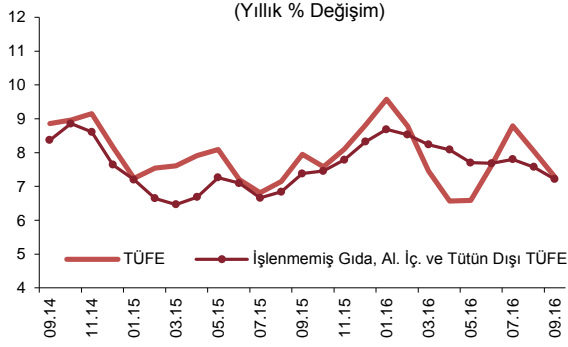
ÖZET...

Eylül ayında tüketici fiyatları yüzde 0,18 oranında artmış ve yıllık enflasyon 0,77 puan düşüşle yüzde 7,28 olmuştur. Eylül ayı Para Politikası Kurulu Toplantı Özeti'nde de ifade edildiği üzere, gıda enflasyonundaki yavaşlama sürmüş ancak akaryakıt ürünlerindeki vergi artışı doğrudan ve dolaylı etkileriyle enflasyondaki iyileşmeyi sınırlamıştır. Bu dönemde temel mallara bağlı olarak çekirdek göstergelerin yıllık enflasyonları azalmış, ana eğilimleri bir miktar yavaşlamıştır.

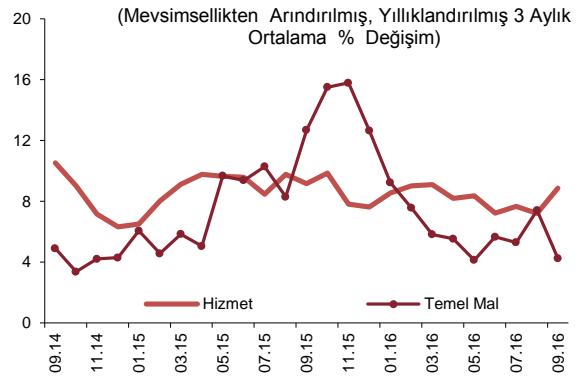
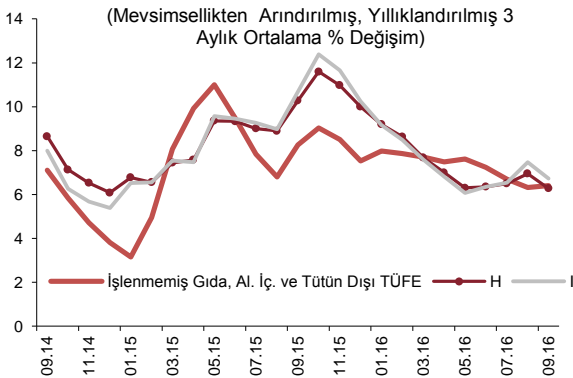
...DEĞERLENDİRMELER...

Eylül ayında tüketici fiyatları yüzde 0,18 oranında artmış ve yıllık tüketici enflasyonu 0,77 puan düşerek yüzde 7,28 olmuştur. Bu dönemde H ve I endekslerinin yıllık değişim oranları sırası ile 0,65 ve 0,72 puan azalarak yüzde 7,56 ve 7,69 olarak gerçekleşmiştir.

Alt grupların yıllık tüketici enflasyonuna katkıları incelendiğinde, bir önceki aya göre gıda ve temel mal gruplarının katkısında sırasıyla 0,49 ve 0,45 puanlık düşüş gözlenmiştir. Öte yandan bu dönemde enerji grubunun katkısı 0,22 puan artmıştır.

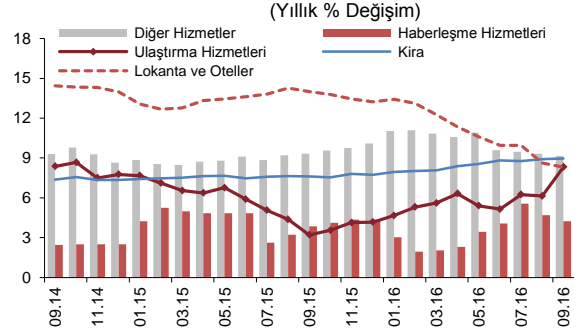
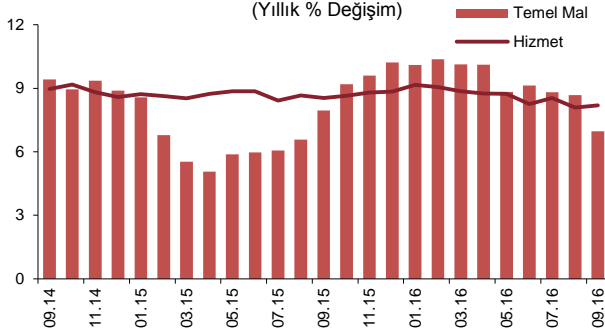
Mevsimsellikten arındırılmış verilerle enflasyonun üç aylık ortalamalara göre ana eğilimi incelendiğinde, çekirdek enflasyon göstergelerinde Eylül ayında bir miktar yavaşlama gözlenmiştir. Bu gelişmede temel mal ana eğilimindeki belirgin düşüş etkili olmuş, hizmet grubu ana eğilimi ise yükselmiştir.

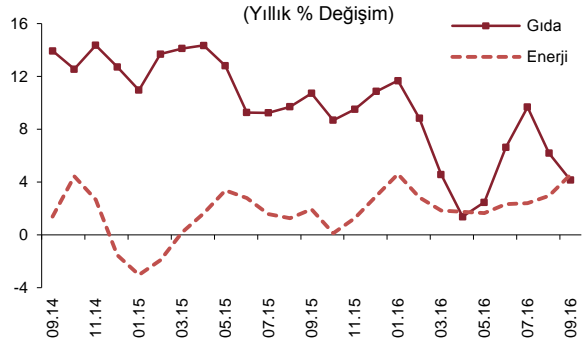
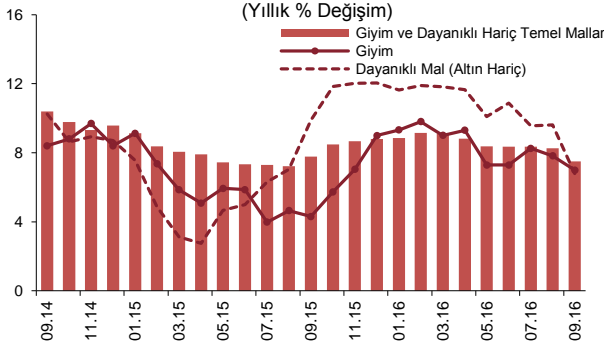
Eylül ayında hizmet fiyatları yüzde 0,89 oranında artmış, grup yıllık enflasyonu 0,11 puan yükselerek yüzde 8,19 olmuştur. Yıllık enflasyon ulaştırma hizmetlerinde yükselmiş, kirada yatay seyretmiş, diğer alt gruplarda ise gerilemiştir. Eylül ayında ulaştırma hizmetleri fiyatları yüzde 2,69 oranında artmıştır. Özellikle taksi, dolmuş ve otobüs gibi karayolu taşımacılık hizmetleri fiyatlarında akaryakıt ürünlerindeki vergi artışının etkileri izlenmiştir. Bu dönemde eğitim hizmetlerinde yıllık enflasyonun yüzde 10,37'ye ulaşması dikkat çekmiştir. Diğer yandan lokanta-otel grubunda enflasyon, gıda fiyatlarındaki olumlu görünüm ve turizm sektöründeki gelişmelere bağlı olarak yavaşlama eğilimini sürdürmüştür.

EYLÜL AYI FİYAT GELİŞMELERİ

4 EKİM 2016

Temel mal grubu yıllık enflasyonu Eylül ayında 1,70 puan azalarak yüzde 6,97 olmuştur. Bu dönemde yıllık enflasyon tüm alt gruplarda düşüş kaydetmiştir. Eylül ayında dayanıklı mal grubunda beyaz eşya ve mobilya fiyatları gerilemiş, otomobil fiyatları ise bir miktar artmıştır. Giyim fiyatları, bir önceki ayda olduğu gibi, mevsimsel ortalamaların üzerinde azalış kaydetmiş; giyim ve dayanıklı dışı temel mal grubu fiyatları ise ılımlı bir artış sergilemiştir. Sonuç olarak, döviz kurunun birikimli etkilerinin azalmasına ek olarak toplam talepteki yavaşlamanın da etkisiyle temel mal grubu yıllık enflasyonundaki düşüş sürmüştür.

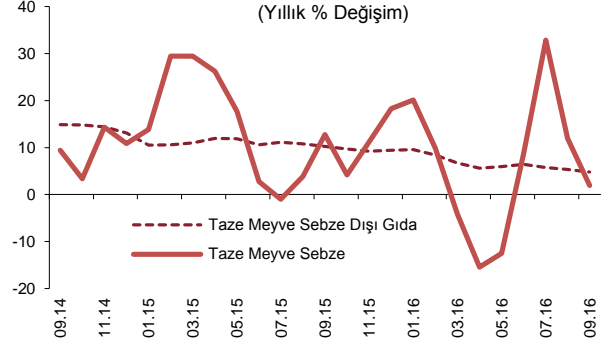
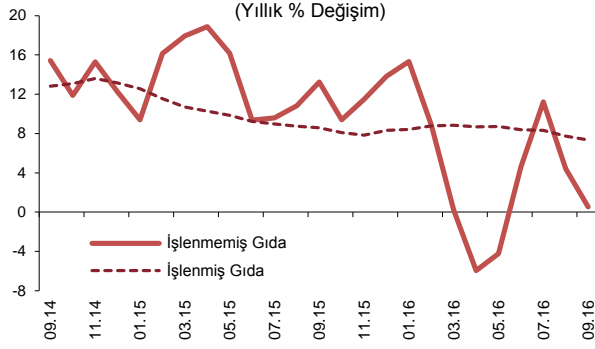

Enerji fiyatları Eylül ayında yüzde 2,09 oranında artmıştır. Bu gelişmede akaryakıt ürünlerinden alınan maktu ÖTV'de 20 kuruş artışa gidilmesine bağlı olarak yüzde 6,51 oranında artan akaryakıt fiyatları belirleyici olmuştur. Bu ayarlamaların akaryakıt fiyatları üzerindeki etkisi, sınırlı olmakla birlikte, Ekim ayında da sürecektir. Bu dönemde tüp gaz fiyatlarında da yüzde 0,96 oranında artış gözlenmiştir. Sonuç olarak, enerji grubu yıllık enflasyonu 1,59 puan artarak yüzde 4,56 olmuştur. Ekim ayı başında doğalgaz fiyatlarında gerçekleşen indirimin tüketici enflasyonuna doğrudan etkisinin yaklaşık 0,16 puan olması beklenmektedir.

Gıda ve alkolsüz içecekler grubu yıllık enflasyonu Eylül ayında 2,03 puan azalarak yüzde 4,16 olmuştur. Mevsimsellikten arındırılmış işlenmemiş gıda fiyatları geçen ayın ardından bu dönemde de gerilemiş ve grup yıllık enflasyonu 3,89 puan azalarak yüzde 0,54 olmuştur. Bu yavaşlamada taze meyve fiyatlarındaki gelişmeler öne çıkmıştır. Bunun yanında, taze meyve-sebze dışı gıda yıllık enflasyonu yüzde 4,78 ile son 5 yılın en düşük seviyesine gerilemiştir. Bu dönemde, işlenmiş gıda grubu fiyatlarında ise yüzde 0,28 artış gözlenmiş, bu grupta yıllık enflasyon yüzde 7,35'e düşmüştür.

EYLÜL AYI FİYAT GELİŞMELERİ

4 EKİM 2016

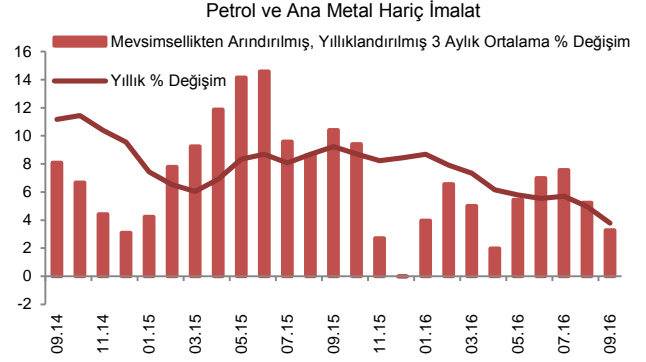
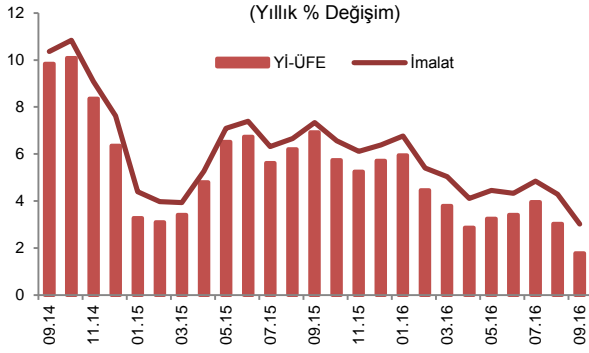
	Aylık Yüzde Değişim		Yıllık Yüzde Değişim	
	Eylül 2016	Eylül 2015	Eylül 2016	Eylül 2015
TÜFE	0,18	0,89	7,28	7,95
1. Mallar	-0,14	0,94	6,85	7,70
Enerji	2,09	0,53	4,56	1,95
Gıda ve Alkolsüz İçecekler	-0,70	1,24	4,16	10,73
İşlenmemiş Gıda	-1,86	1,94	0,54	13,23
Taze Meyve-Sebze	-2,19	7,42	1,96	12,79
Diğer İşlenmemiş Gıda	-1,66	-0,66	0,26	13,25
İşlenmiş Gıda	0,28	0,63	7,35	8,59
Ekmek ve Tahıllar	0,29	0,32	9,75	6,04
Diğer İşlenmiş Gıda	0,27	0,80	6,04	10,04
Enerji ve Gıda Dışı Mallar	-0,62	0,87	9,71	7,83
Temel Mallar	-0,74	0,84	6,97	7,94
Dayanıkları Mallar	-0,04	2,86	7,35	10,53
Dayanıkları Mallar (Altın Hariç)	0,04	2,68	6,80	9,89
Alkollü İçecekler ve Tütün	0,01	0,35	22,61	5,67
Altın	-1,29	6,17	16,05	22,66
2. Hizmetler	0,89	0,79	8,19	8,54
Kira	0,87	0,84	8,95	7,60
Lokanta ve Oteller	0,67	0,97	8,31	13,99
Ulaştırma Hizmetleri	2,69	0,62	8,32	3,20
Haberleşme Hizmetleri	0,18	0,62	4,24	3,86
Diğer Hizmetler ^(*)	0,62	0,78	9,16	9,31
3. Temel Göstergeler				
İşlenmemiş Gıda, Al. İç. ve Tütün Dışı TÜFE	0,45	0,78	7,22	7,38
H	0,17	0,77	7,56	8,26
I	0,14	0,81	7,69	8,23

Kaynak: TÜİK, TCMB.

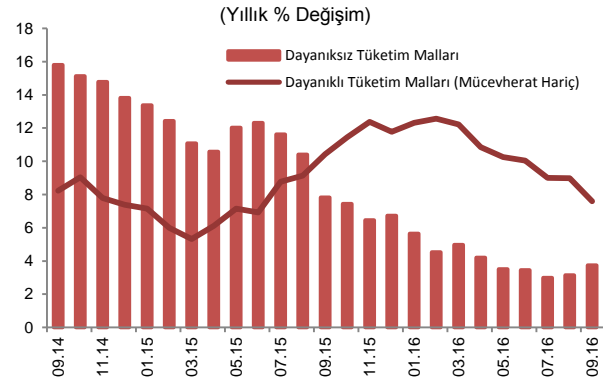
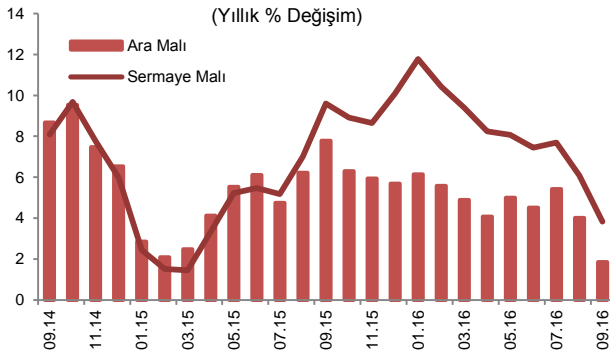
(*) Diğer hizmetler: Kira, lokanta ve oteller, ulaştırma ile haberleşme hizmetleri dışında kalan hizmet endeksi.

...Yİ-ÜFE...

Yurt içi üretici fiyatları Eylül ayında yüzde 0,29 oranında artarken yıllık enflasyon 1,25 puan azalarak yüzde 1,78 olmuştur. Bu düşüş, döviz kuru ve uluslararası emtia fiyatlarındaki ılımlı seyre ek olarak baz etkisinden kaynaklanmıştır. Bu dönemde, yıllık enflasyon imalat sanayisinde yüzde 3,02'ye, petrol ve ana metal hariç imalat sanayisinde ise yüzde 3,77'ye gerilemiştir.

Ana sanayi gruplarına göre incelendiğinde, Eylül ayında fiyatlar ara malı grubunda gerilerken diğer alt gruplarda ılımlı bir oranda artmıştır. Dayaniksız tüketim mallarının fiyatlarındaki artışta işlenmiş meyve ve sebze fiyatlarındaki yükseliş öne çıkarken sermaye malı fiyatları motorlu kara taşıtları ve genel amaçlı makine fiyatları kaynaklı artmıştır. Bu dönemde dayanıklı tüketim malı fiyatları nispeten yatay seyretmiştir. Ara malı fiyatlarındaki düşüşte ise değerli ana metal fiyatlarındaki azalışlar belirleyici olmuştur. Sonuç olarak, Eylül ayında tüketici fiyatları üzerindeki üretici fiyatları kaynaklı baskılar bir önceki aya göre zayıflamıştır.

... TABLOLAR

Eylül Ayı TÜFE ve Alt Kalemler (Yüzde Değişim)					
	Ağırlık	2016		2015	
		Aylık	Yıllık	Aylık	Yıllık
TÜFE	100	0,18	7,28	0,89	7,95
Gıda ve Alkolsüz İçecekler	23,68	-0,70	4,16	1,24	10,73
Alkollü İçecekler ve Tütün	4,98	0,01	22,61	0,35	5,67
Giyim ve Ayakkabı	7,43	-3,49	7,03	-2,76	4,38
Konut	15,93	0,41	6,64	0,58	8,28
Ev Eşyası	8,02	0,12	7,13	1,16	9,42
Sağlık	2,66	0,21	9,65	1,08	7,42
Ulaştırma	14,31	2,70	7,54	1,93	2,42
Haberleşme	4,42	0,25	3,12	0,72	2,82
Eğlence ve Kültür	3,81	-0,43	3,97	1,16	10,38
Eğitim	2,56	1,98	10,37	0,88	5,90
Lokanta ve Oteller	7,47	0,67	8,31	0,97	13,99
Çeşitli Mal ve Hizmetler	4,73	0,28	10,03	1,93	11,23

Kaynak: TÜİK.

Eylül Ayı Yİ-ÜFE ve Alt Kalemler (Yüzde Değişim)					
	Ağırlık	2016		2015	
		Aylık	Yıllık	Aylık	Yıllık
Yİ-ÜFE	100	0,29	1,78	1,53	6,92
Madencilik	3,50	0,20	3,72	-1,26	-2,47
İmalat	87,28	0,31	3,02	1,54	7,34
Petrol Ürünleri Hariç İmalat	84,65	0,15	3,25	1,51	8,65
Petrol ve Ana Metal Ürünleri Hariç İmalat	75,61	0,29	3,77	1,44	9,24
Elektrik, gaz üretimi ve dağıtımı	8,13	0,24	-12,89	2,51	5,29
Su Temini	1,08	-0,10	8,17	0,42	21,87
Ana Sanayi Kollarına göre Yİ-ÜFE					
Ara Mali		-0,14	1,86	1,98	7,79
Dayanıklı Tüketim Malları		0,19	9,32	2,95	13,89
Dayanıklı Tüketim Malları (Mücevherat Hariç)		0,14	7,59	1,42	10,43
Dayanısız Tüketim Malları		0,48	3,75	-0,09	7,82
Sermaye Malı		0,38	3,82	2,57	9,61
Enerji		1,33	-7,35	1,64	-2,57

Kaynak: TÜİK.

Bu rapor, fiyat istatistiklerinin Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) tarafından yayımlanmasını izleyen iş günü içinde yayımlanmakta ve TCMB'nin bir önceki ayın enflasyon rakamlarına ilişkin ilk görüşlerini ifade etmekte olup, resmi fiyat istatistiklerinin açıklanması ile Para Politikası Kurulu toplantısı arasında geçen süre zarfında aylık enflasyon gelişmelerinin kamuoyu tarafından daha sağlıklı biçimde yorumlanmasına katkıda bulunmayı amaçlamaktadır.